

Statens retmæssige Interesser paa en tilfredsstillende Maade. Hermed skal jeg da anbefale dette Lovforslag til Tingets Velvilje.

I den foregaaende Rigsdagssamling fremsatte jeg et *Lovforslag om Anlæg af forskellige Privatbaner* samt om en Statsbane Skive—Skern, og disse Forslag til lader jeg mig herved paa ny at fremsætte dog i en noget ændret Skikkelse. Lovforslaget i Fjor var udarbejdet som en Ændring til den gamle Jernbanelov af 1908. Imidlertid har det forekommet mig, at man ved stadig at vedtage Ændringsforslag til denne Lov til sidst gør den ganske ulæselig og uforstaaelig, og jeg har derfor foretrukket i Aar at udarbejde et selvstændigt Forslag til Lov om Anlæg af nye Privatbaner. I dette Lovforslag gentages Forslaget fra i Fjor om en Jernbane fra Lohals til et Punkt paa Jernbanen mellem Rudkøbing og Spødsbjerg og om en Jernbane fra Lemvig til Struer. Der var i Fjor et Forslag om en Jernbane fra Nørre Omme til Aulum. Denne Banes Retning er i dette Lovforslag ændret saaledes, at den skal gaa fra Nørre Omme til Holstebro, idet jeg er gaaet ud fra, at der i det nedsatte Folketsingsudvalg var opnaaet Enighed om Ønskeligheden af at give Banen denne Retning. — Endvidere er der gentaget et Forslag fra i Fjor om en Jernbane fra Rask Mølle over Aale, Klovborg og Nørre Snede til Ejstrup med tilhørende Ombygning af Horsens—Tørring-Banen fra smalsporet til normalsporet. — Som nyt Forslag fremkommer Forslag om en smalsporet Jernbane fra Nekso over Ibsker og Svaneke til Øster Marie. Det er mig bekendt, at man paa Bornholm er ganske overordentlig interesseret i at faa denne Banestrækning anlagt, hvorved hele Øens Jernbanenet først ret kommer til at virke tilfredsstillende. — Som nyt Forslag er der endvidere et Forslag om en Jernbane fra Skelund til Als. Denne Jernbane blev foreslaaet ved privat Initiativ i Landstinget i Fjor, og jeg har anset det for rigtigt i Aar at optage Forslaget derom sammen med de øvrige. — Endvidere er der nyt Forslag om en Forlængelse af Horsens—Bryrup-Banen til Silkeborg. Medens Forlængelsen af Horsens—Tørring-Banen til Ejstrup er foreslaaet som normalsporet i Forbindelse med en Ombygning af den gamle Horsens—Tørring-Bane fra smalsporet til normalsporet Jernbane, har jeg ment, at det vilde være forsvarligt at foreslaa Horsens—Bryrup-Banen, som er en smalsporet Bane, fortsat til Silke-

borg som smalsporet Bane. Der er af Statens tekniske Tilsyn med Privatbanerne anført en Række, som det synes mig, særdeles vægtige Grunde herfor; og det vigtigste er naturligvis den finansielle; denne Erklæring vil komme til det kommende Udvalgs Kundskab. — Endelig foreslaas som sidste Led en Forlængelse af Rødkærbro—Kellerup-Banen til Silkeborg.

Som Tilskud af Statskassen foreslaas til alle disse Jernbaneanlæg et Bidrag lig Halvdelen af Anlægsudgifterne. Det samme Tilskud foreslaas til den Bane, som i Lov af 27. Maj 1908 nævnes under Nr. 2, en Jernbane fra Helsingø til Tisvilde, som den Gang er forudsat bygget uden Stats-tilskud. I Fjor blev der foreslaaet et Beløb paa 175,000 Kr. Man gik den Gang ud fra en samlet Anlægskapital af 400,000 Kr., og da Komiteen mente selv at kunne skaffe 225,000 Kr., var det altsaa kun for nødent at tilvejebringe et Statstilskud paa 175,000 Kr. Det tør imidlertid forudsættes, at Banen ikke kan anlægges for den oprindelig beregnede Kapital af 400,000 Kr., og det vil nu neppe være muligt at forøge de privat tegnede Beløb synderligt. Hvis man skal bringe denne Bane til Eksistens, bør man da sikkert forøge Statstilskuddet til Halvdelen af Banens Anlægskapital, og dette Spørgsmaal, om man skal bringe Banen til Eksistens, tror jeg ogsaa fra Statens Side maa besvares bekræftende, idet Staten som bekendt har en meget betydelig Grundejerinteresse i denne Egn; Staten ejer jo Tisvilde Hegn og Adserbo Plantage, og der er ikke Tvivl om, at Banen vil faa stor økonomisk Betydning for disse Ejendomme.

Jeg har dernæst valgt at fremsætte særskilt *Forslag til Lov om Anlæg af en Jernbane fra Videbæk over Vildbjerg—Aulum til Skive*. Dette Lovforslag er omtrent enslydende med det Forslag, der var fremsat i Fjor, dog med Hensyntagen til den Kendsgerning, at man nu havde taget fat paa Bygningen af Statsbanen fra Skern til Videbæk, men jeg har bibeholdt den Bestemmelse, som i Fjor var Genstand for nogen Meningsforskel og Diskussion, at Banen vel skal anlægges af Staten, men at man skal søge dannet et Andelsselskab bestaaende af de interesserede Amts-, Købstad- og Sognekommuner, som saa skulde overtage Driften af Banen paa Grundlag af en i den Anledning tilvejebragt Garantikapital.

Sluttelig skal jeg fremsætte et *Forslag til Lov om forskellige Statsbaneanlæg*. Under de Forhandlinger, der gentagne Gange